

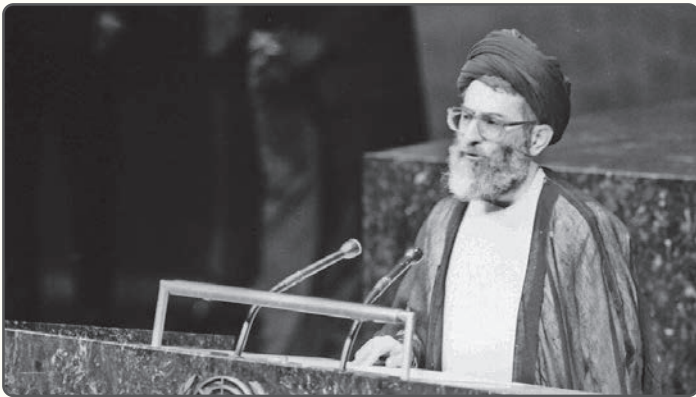
۳ خاطر از سفر حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای به مقر سازمان ملل زبان فارسی باید در سازمان ملل طنین انداز شود

۲. خطبی که ریگان کرد

آقا، آمریکا بودند که واقعه حمله به کشتی ایران آجر پیش آمد. در واقع، متن سخنرانی ایشان در سازمان ملل آماده شده بود و با این واقعه، ایشان یک پاراگراف به متن سخنرانی افزودند و ما هم به تبع، آن را در متنمان اضافه کردیم. نکته جالبی که در اینجا اتفاق افتاد این بود که ریگان یک خطبی کرد. خوب می دانید دیگر؛ در آمریکا همین الان کسی به حرف سازمان ملل گوش نمی دهد. بله، اینجا تریبون بین المللی است ولی فقط دنیای تبلیغی است؛ یعنی آن چیزی را که بخواهند پخش می کنند. ما خیال می کنیم اینجا چون سازمان ملل است، الان همه تلویزیون های آمریکا به آن می پردازند؛ در حالی که ۱۰۰ نفر در سازمان ملل برای خودشان نطق می کنند، اصلاً یک نفر از مردم آمریکا و کانادا هم نمی بیند. اما خطبی که ریگان کرد این بود که ماجرای کشتی ایران آجر واقع شد و وقتی نظر ریگان را راجع به ایران پرسیدند، گفت من الان جواب نمی دهم، منتظر ببینم فردا رئیس جمهور ایران چه می گوید که بعد من نظر بدهم. در نتیجه، تمام توجهات را به سخنرانی آقا جلب کرد؛ یعنی عدو شود سبب خیر اگر خدا خواهد. لذا نطق ایشان در جاهای مختلف پخش شد. من به چه ها گفتم دشمن ۱۰۰ میلیون دلار به نفع ما کار کرد. اصلاً همه توجهات به صحبت رئیس جمهور ایران بود و خوب اولین بار هم بود که رئیس جمهوری از ایران به سازمان ملل آمده بود.

۳. طنین زبان فارسی در سازمان ملل

در سازمان ملل که آقا می خواستند نطق کنند، حالا به عنوان رهبری از دنیای اسلام و با توجه به عربی قوی آقا و تلفظ نسبتاً خوب ایشان، من خدمت ایشان گفتم خوب است این نطق را به عربی بخوانید. ۵۰ کشور اسلامی اینجا نشستند و خوب شما متوجهید که من از چه زاویه ای دارم می گویم. به هر حال، نطق به هر زبانی باشد ترجمه می شود ولی اینکه رهبر ایران به عربی نطق کرده، می توانست پیام خاصی برای کشورهای اسلامی داشته باشد. در واکنش به این پیشنهاد من، آقاسی تکان دادند گفتند بله، ولی زبان فارسی زبان رسمی کشور است البته من هر چه می گویم مضمون جملات آقاست و بایستی در این کریدورهای سازمان ملل، زبان فارسی طنین انداز بشود؛ در حالی که آن وقت هنوز شوروی از هم نپاشیده بود و تاجیکستان هم نبود، بلکه فقط افغان ها این را می فهمیدند. ایشان توانایی اش را هم داشتند که به عربی سخنرانی کنند، اما قبول نکردند. این برای من قشنگ بود. عده ای هستند که مثلاً معتقدند اگر یکی آخوند شد، دیگر نباید هیچ تعلق به ایران و ایرانیت داشته باشد و فقط باید طرف زبان و فرهنگ عربی برود! اما آقا این طور نبودند و این چیزی است که خودم شاهدش بودم.

شهریور ۱۳۶۶، برای نخستین بار پس از پیروزی انقلاب اسلامی، رئیس جمهور ایران به منظور شرکت در اجلاس سالانه سازمان ملل متحد به نیویورک سفر کرد. حضور در نیویورک در شرایطی که بسیاری از فرصت های دیپلماتی در سایه جنگ تحمیلی با عراق از جمهوری اسلامی دریغ شده بود، یک نقطه عطف به شمار می آمد. به خصوص آنکه حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای در شرایطی پای به مقر سازمان ملل گذاشتند که ایران علاوه بر جنگ تحمیلی عراق، تحت تهدیدات همه جانبه آمریکایی ها در خلیج فارس قرار داشت؛ تهدیدی که صبح همان روز به وقوع پیوست و در شرایطی که قرار بود حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای در عصر سی و یکم شهریور در مجمع عمومی سازمان ملل سخنرانی کنند، نیروی دریایی متجاوز آمریکا در خلیج فارس به کشتی ایران آجر حمله کرد و آن را به تصرف درآورد. آمریکایی ها مدعی شدند ایران آجر در حال مین گذاری در خلیج فارس بوده است! این ادعا و پویش تبلیغاتی سنگینی که به دنبال آن در رسانه های وابسته به جریان استکبار جهانی به راه افتاد، نشان می داد آمریکایی ها برنامه ویژه ای برای تحت الشعاع قرار دادن سفر رئیس جمهور ایران و اعمال فشار بر هیئت ایرانی دارند. با این حال، حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای برنامه از پیش تعیین شده خود برای انجام ملاقات های سیاسی و مصاحبه های مطبوعاتی را بدون هیچ گونه تغییری دنبال کردند و به ویژه امکانات رسانه های موجود را در خدمت بیان دیدگاه ها، مواضع و منافع جمهوری اسلامی ایران به کار گرفتند.

یکی از همراهان ایشان که مسئولیت ترجمه نطق رئیس جمهور وقت ایران در صحن سازمان ملل و مصاحبه های مطبوعاتی و تلویزیونی را بر عهده داشت، آقای دکتر فضل الله نیک آتین بودند؛ زبان شناسی فرهیخته و استاد دانشگاه. آقای نیک آتین در گفت و گویی با دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای به بیان خاطراتی از آن سفر تاریخی پرداخته که بخش «درس و عبرت تاریخ» رسانه KHAMENEI.IR سه خاطر از آن سفر را منتشر کرده است.

۱. مترجمی در قامت مشاور

مصاحبه باند کاپل شاید یک و نیم ساعت طول کشید. حالا من نمی دانم مصاحبه اچیه کسی ترتیب داده بود، اما قاعدتاً جزو درخواست هایی بوده که کرده بودند. شاید هم کسانی که مقیم بودند، گفته بودند این تد کاپل معروفیت دارد و برای شبکه های است که زیاد گوش می دهند. لذا این گفت و گو در واقع برای معرفی ما بود. مترجم این گفت و گو هم من بودم که واقعاً برایم فشار داشت؛ زیرا به خصوص زمانی که خودت به عنوان مترجم، صاحب فکری و در عین حال قدری هم وسواس در گفتن انگلیسی دقیق داری، این ها مانع می شود برای ترجمه فوری؛ علاوه بر اینکه ما هم کتبی کار می کردیم. این است که من در آن چند برنامه ای که آنجا ترجمه کردم، خیلی جان کندم؛ اتفاقاً یکی از نویسندگان فایننشال تایمز نوشته بود مترجم آقای رئیس جمهور مترجم دقیقی بود که با حالت (laborious)، یعنی با یک زحمت و تلاش زیاد، کار را انجام داد. البته آقا به من لطف هم داشتند. یادم هست در ابتدای جلسه صبحانه با روزنامه نگارها که در آن جلسه هم آدم های بزرگی بودند و آقا هم همه پرسش ها را خوب جواب دادند. همه افرادی را که در هیئت ایرانی یک سیمتی داشتند معرفی کردند؛ یکی مثلاً معاون وزیر خارجه بود، یکی وزیر خارجه، یکی رئیس تشریفات، آقای حسن مشهدی، از مترجمان وزارت خارجه که این کار را می کرد، بغل دست آقا بود، من هم این طرف نشسته بودم؛ ناگهان دیدم مشهدی به من که رسید گفت: «And Doctor Nikayien». مشاور رئیس جمهور (adviser). برنامه که تمام شد، من به آقای مشهدی گفتم تو در ترجمه کردنت چرا یک چیزی بیخودی راجع به من گفتی، گفت نه، آقا فرمودند؛ فرمودند آقای نیک آتین را بگویند مشاور. من که از خودم چیزی نمی گویم.

برگ هایی از زندگی «رهبر شهید»

منزله بدنه و مغز متفکر مبارزه بودند. آنان در این مرحله از مبارزه به این نتیجه رسیدند که بدون تشکل، موفقیت کمتری خواهند داشت و وجود آن موجب می شود از فروپاشی مبارزه توسط رژیم جلوگیری شود. این گروه در دوران تبعید امام خمینی، برنامه ریزی جریان مبارزات و تداوم آن را بر عهده گرفت.

شهید مطهری صورت گرفت و نیز سخنرانی در مسجد الجواد (ع) تهران به دعوت انجمن اسلامی مهندسين، تأثیر زیادی در روشننگری نسل جوان، به ویژه دانشجویان و دانش آموزان داشت. امام خامنه‌ای (ره) در بهار ۱۳۴۹ سلسله جلساتی را پایه گذاری کردند که در آن، ایده مبارزاتی خود مبنی بر تدوین جهان بینی و ایدئولوژی اسلامی را به بحث و بررسی گذاشتند.

«رهبر شهید» در آذر ۱۳۵۲ محل اقامه نماز جماعت و جلسات تفسیر خود را به دعوت بانی و واقف «مسجد کرامت» به آن مسجد انتقال داده و مسجد یاد شده را به کانون فعالیت دانشجویان و طلاب جوان تبدیل کردند. ساواک مشهد در واکنش به فعالیت های سیاسی گسترده امام خامنه‌ای (ره)، ایشان را از اقامه نماز جماعت در آن مسجد باز داشت.

حضرت آیت الله العظمی امام خامنه‌ای (ره) به همراه ۱۰ نفر از فضایی حوزه علمیه قم، اعضای گروهی ۱۱ نفره بودند که با هدف تقویت و اصلاح حوزه علمیه قم برای مبارزه با رژیم پهلوی شکل گرفت، مبارزه بر مبنای فکر و عقیده بود و همین امر علت پیشرفت آن محسوب می شد. روحانیون نیز به

«رهبر شهید» با بسیاری از روشنفکران و کانون های روشنفکری مشهور در عرصه مبارزه نیز ارتباط و همکاری داشتند. ایشان در سال ۱۳۴۸ به منظور تبیین مباحث تأثیرگذار در روند مبارزه به ایراد سخنرانی هایی در برخی مراکز فعال سیاسی - اسلامی پرداختند. سخنرانی های ایشان در حسینیه ارشاد که اواخر سال ۱۳۴۸ و به دنبال دعوت

حضرت آیت الله العظمی امام خامنه‌ای (ره) در فروردین ۱۳۵۲ برای تبلیغ عازم نیشابور شده و در مساجد آن شهر سلسله جلسات درس اصول عقاید را که هفته ای یک بار در روزهای سه شنبه برگزار می شد، دایر کردند. در خرداد ۱۳۵۲ ساواک جلسات تفسیرشان را در مسجد امام حسن (ع) مشهد و منزلشان تعطیل کرد.